

‘Gluren bij de burenen’
Leren van
informatiebouwstenen in
andere sectoren

ZIBS conferentie 1 februari 2022

Kies Kundig.

VERDONCK
KLOOSTER &
ASSOCIATES

Personalia

- Joep Janssen
- IT auditor en Management consultant bij VKA
- VKA is een onafhankelijk adviesbureau met ruime ervaring in strategische projecten met ICT, in de publieke en private sector èn in de zorg!
- Auteur Rapport Governance Informatiestandaarden in de zorg | 13 november 2020
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2021/10/15/kamerbrief-over-regie-op-elektronische-gegevensuitwisseling-in-de-zorg>
- Onderzoek van informatiestandaarden en bouwstenen bij:
  - Gemeenten | Common Ground
  - Omgevingswet | DSO
  - Standard Business Reporting | SBR/XBRL

Gluren bij de buren

Leerpunten voor informatiebouwstenen in de zorg

- Informatie gestuurd werken
- Meervoudig gebruik
- Afspraken over informatiestandaarden

- Informatiebouwstenen
- Brongegevens
- Catalogus

- Governance, transitie en beheer
- Rol marktpartijen

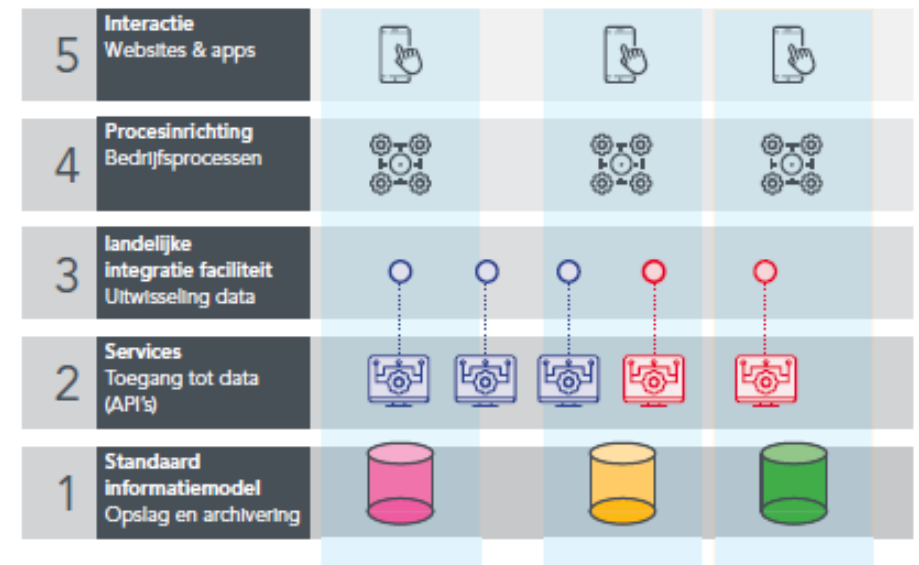

Informatiebouwstenen bij gemeenten

- Common ground | <https://commonground.nl/>
  - Scheiden van applicaties, gegevens en processen.
- Informatiebouwstenen
  - Nog volop in ontwikkeling
  - Application programming interfaces (API's) om gegevens bij de bron te ontsluiten
- Governance en transitie
  - Vrijwillig groeipact
  - Gezamenlijke ontwikkelteams
- Beheer
  - Nog te realiseren
- Marktpartijen
  - Marktpartijen implementeren API-specificaties
- Leerpunten
  - Veel enthousiasme bij ontwikkelteams
  - Vrijblijvendheid leidt niet snel tot standaardisatie
  - Huidige legacy-systemen niet makkelijk te veranderen
  - Meer als collectief de leveranciers tegemoet te treden dan alleen
  - Meer perspectief geven aan leveranciers om te investeren
  - Aan de hand van experimenten aantonen dat de basisprincipes in de praktijk werken

Vijf Lagen model

Het zevende realisatieprincipe is een architectuur op basis van de vijf onderstaande lagen. Daarmee creëren we meer flexibiliteit, spreiden we risico's en wordt bovendien voorkomen dat een component meer doet dan waar het voor bedoeld is.

Informatiebouwstenen bij de Omgevingswet

- Omgevingswet | <https://aandeslagmetdeomgevingswet.nl/>
  - Omgevingswet bundelt ruim 40 wetten
  - 1 digitaal loket voor ruimtelijke projecten te starten. Bijvoorbeeld woningbouw op oude bedrijventerreinen of de bouw van windmolenparken
- Digitaal Stelsel Omgevingswet
  - Digitaal Stelsel Omgevingswet (DSO) ondersteunt de uitvoering van de Omgevingswet. .
- Informatieproducten → Kern: locatie, rechten en plichten
  - Verrijkte gegevens uit 400+ bronnen over bijvoorbeeld geluid, bodem en water.
  - Brongegevens worden vastgelegd in de Stelselcatalogus Omgevingswet
  - Het inhoudelijk beheer gebeurt niet in het Stelselcatalogus, maar bij de bronhouder
  - Alle functionaliteiten en gegevens van het loket worden als services (API) aangeboden
- Governance, ontwikkeling en beheer
  - Bestuursakkoord Rijk, Provincies, waterschappen, gemeenten.
  - Ministeriële stelselverantwoordelijk voor de uitvoering van de Omgevingswet en het DSO
  - 400 bevoegde organen zijn zelf verantwoordelijk voor de kwaliteit van de informatie in het DSO
  - Strategisch beheer bij ministerie van BZK, Tactisch beheer bij Kadaster.
  - Operationeel beheer bij ontwikkelpartners die de bouwstenen realiseren
- Marktpartijen
  - Ontwikkelpartners spelen een cruciale rol bij de implementatie van het DSO
- Leerpunten
  - Informatieproducten zijn belangrijk voor nemen bestuurlijke beslissingen
  - Zeer complexe operatie, hoog risico, maar *'too big to fail'*
  - Gebruikers en leveranciers hebben te veel vrijheid → wildgroei van ingewikkelde en dure software-oplossingen → meer duidelijkheid bieden
  - Verdeling van de zeggenschap leidt tot veel afstemming en discussie
  - Informatiemodel Omgevingswet te theoretisch. Sluit niet aan op dagelijkse werkelijkheid
  - Voor marktpartijen is het lastig te bepalen wat er centraal geregeld wordt en wat er door klanten en marktpartijen ontwikkeld moet worden

Standard Business Reporting

- Met SBR kunnen bedrijven en organisaties op een gestandaardiseerde manier rapporteren aan de overheid en banken. <https://www.sbr-nl.nl/>
  - Verplichte aanlevering van jaarrekening en financiële rapportages via SBR aan KVK, Belastingdienst, DUO
  - Hergebruik van gegevens voor verschillende rapportages aan overheidsinstellingen en een aantal banken
- Informatiestandaard
  - Xtensible Business Reporting Language (XBRL) → open wereldwijde standaard voor het delen van informatie via internet
  - Uitgebreide en vastgestelde taxonomie (semantiek en syntax). Nederlandse Taxonomie Architectuur (NTA) en Nederlandse Procesarchitectuur (NPA)
  - Voorbeeld: Referentie Grootboekstelsel (RGS) → grootboekrekeningschema gebaseerd op een gestandaardiseerde codering van financiële gegevens
- Governance, beheer en roadmap
  - Publiek-private samenwerking van partijen.
  - Centrale regisseur SBR, die als onafhankelijke partij het geheel aanstuurt.
  - SBR Beraad is besluitvormende orgaan. Tactische voorbereiding via het SBR Platform. Operationeel advies door expertgroepen over de inrichting en beheer bij Kenniscentrum XBRL.
  - Partijen hebben zich gecommitteerd aan het consequent hanteren van een gezamenlijke meerjaren 'SBR-Roadmap 2020-2025'
- Rol marktpartijen
  - Begonnen als een initiatief van organisaties uit de markt, zoals accountants, fiscale intermediairs, software-leveranciers, banken en de Nederlandse overheid.
  - Na een lange aanloop-periode er nu veel support van publieke en private partijen, met name door (actief) aangehaakt zijn van ondernemers en softwareleveranciers.
- Leerpunten
  - Sterke centrale regie
  - Publiek-private samenwerking
  - Internationale informatiestandaard
  - Duidelijkheid bij leveranciers om te investeren op basis van meerjarige Roadmap
  - Erg technische taxonomie lastig voor gebruikers te doorgronden
  - Verbreding naar rapportages buiten financiële wereld is beperkt

Belangrijkste leerpunten

- Actieve/persoonlijke regie op samenwerking
- Aansluiten op dagelijkse werkelijkheid gebruikers
- Publiek-private samenwerking
- Meerjaren Roadmap
- Perspectief voor investeringen leveranciers ('afscheid nemen van legacy')
- Afspraken over strategisch, tactisch en operationeel beheer

Kies Kundig. VERDONCK
KLOOSTER &
ASSOCIATES

Baron de Coubertinlaan 1 | 2719 EN Zoetermeer
info@vka.nl | 079 368 1000

www.vka.nl

